VERBOND VAN VERZEKERAARS

PENSIOEN FEDERATIE

Per e-mail verzonden

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, t.a.v. [redacted]
Autoriteit Financiële Markten, t.a.v. [redacted]

Onze referentie
2026-705922863-4629/EVIJV

Den Haag
9 oktober 2026

Betreft
UPO-modellen 2027

Beste [redacted] en [redacted],

Zoals besproken sturen wij jullie met deze brief een meer uitgebreide toelichting op de concept UPO-modellen voor 2027, die wij eerder hebben toegestuurd, en onze plannen om in de pensioencommunicatie vanaf 2028 meer toelichting en informatie over uitvoeringskosten op te nemen die goed is afgestemd op deelnemers.

Wij zijn blij dat we in de zomer van gedachten hebben gewisseld over het onderwerp kostentransparantie, en gezamenlijk hebben geconstateerd dat we de doelen van kostentransparantie onderschrijven:

- Het afleggen van verantwoording richting deelnemers over uitvoeringskosten; en
- Het vergroten van kostenbewustzijn bij deelnemers. Er mag bij deelnemers niet de indruk ontstaan dat er geen kosten gemaakt worden.

Graag benadrukken wij dat wij de doorgevoerde verbeteringen op het vlak van kostentransparantie in de UPO-modellen 2027 zien als een tussenstap. Pensioenuitvoerders willen transparant zijn over kosten, ook richting hun deelnemers. De vraag is echter nog hoe zij dat op een goede, zoveel mogelijk vergelijkbare manier kunnen implementeren.

De pensioenkoepels hebben daarom het initiatief genomen voor de verdere uitwerking van de beoogde kostentransparantie en een verkenning hoe deelnemers meer inzicht kunnen krijgen in het effect van kosten op hun pensioenkapitaal. Deze aanpak hebben wij de afgelopen periode met jullie besproken en lichten we graag toe in deze brief; zie hiervoor onderdeel 3. Daarnaast lichten wij toe welke aanpassingen – vooruitlopend op deze verdere uitwerking – zijn doorgevoerd in de concept UPO-modellen voor 2027; zie hiervoor onderdeel 2.

Informatie: [redacted]
Doorkiesnummer [redacted] E-mail [redacted]
Bordewijklaan 2, 2591 XR Den Haag, Postbus 93450, 2509 AL Den Haag, Internet www.verzekeraars.nl

Ons doel is om vanaf 2028 verdergaande kostentransparantie te bereiken in de deelnemerscommunicatie, op een wijze die helder en begrijpelijk is voor deelnemers. We zullen daarover in overleg blijven met SZW en AFM.

1. Verzoek tot vaststelling van de modellen

Wij verzoeken SZW en AFM om invulling te geven aan het bepaalde in artikel 9c, lid 1 Besluit Uitvoering Pensioenwet: 'Op voordracht van de uitvoerders en na advies van de Autoriteit Financiële Markten stelt Onze Minister de modellen voor het uniform pensioenoverzicht vast.'

De concept UPO-modellen voor 2027 zijn op 3 juli jongstleden goedgekeurd door het bestuur van de Pensioenfederatie en het Sectorbestuur Levensverzekering van het Verbond van Verzekeraars.

Het gaat hierbij om de volgende modellen:

- de pre-Wtp modellen plus handleiding (ongewijzigd ten opzichte van 2026);
- de Wtp-modellen plus handleiding voor:
  - de solidaire premieregeling,
  - de flexibele premieregeling en premie-uitkeringsovereenkomst,
  - de ex-partner en
  - de pensioengerechtigden.

Pensioenfederatie heeft hiernaast de zogenoemde TUPO-modellen' voorgelegd, waarin de UPO-modellen zijn geïntegreerd met het transitieoverzicht bij overstap op een nieuwe premieregeling. Dit betreft drie modellen: voor actieve en gewezen deelnemers, de ex-partners en de pensioengerechtigden. Hierin zijn vergelijkbare aanpassingen doorgevoerd.

Deze concept-modellen voor 2027 zijn inmiddels ook gepubliceerd op pensioenmodellen.nl, met in het nieuwsbericht een passage dat de modellen voorliggen bij de AFM en SZW. Pensioenuitvoerders kunnen zo op basis van de concepten alvast aan de slag met de implementatie ervan.

De wijzigingen in de modellen en in de handleidingen ten opzichte van verleden jaar zijn grijs gearceerd. Daarnaast zijn de belangrijkste wijzigingen in het introductiehoofdstuk van de handleiding Wtp weergegeven.

2. Doorgevoerde wijzigingen naar aanleiding van AFM-advies bij de modellen voor 2026

De AFM heeft bij het positieve advies over de UPO-modellen voor 2026, de voorwaarde gesteld dat het komende jaar voortvarend aan de slag wordt gegaan met de benodigde aanpassingen voor onder meer het tonen van de kosten op het kosten- en waardenoverzicht van het UPO.

Omdat de pensioenkoepels het belang van kostentransparantie zonder meer onderschrijven, hebben wij er in de modellen voor 2027 voor gekozen nadrukkelijker aandacht te schenken aan de verschillende kostensoorten en de wijze waarop deze impact hebben op het pensioenkapitaal. Hierbij wordt de deelnemer voor meer gedetailleerde toelichting verwezen naar kosteninformatie op de website of mijnomgeving van pensioenuitvoerders. Dit past bij de gelaagde manier van communiceren die bij pensioenuitvoerders gebruikelijk is, waarbij in de

eerste laag (voor alle deelnemers) vrij algemeen en laagdrempelig wordt gecommuniceerd over een onderwerp en de deelnemer die hier meer over wil weten door kan klikken naar meer gedetailleerde of meer persoonlijke informatie.

Omdat er voor een structurele invulling van de mate van kostentransparantie een gemeenschappelijk gedragen beeld noodzakelijk is, hebben wij er bewust voor gekozen nu geen wijzigingen door te voeren in de UPO-modellen die veel IT-impact hebben. Dit om te voorkomen dat een beroep moet worden gedaan op de (door de pensioentransitie) toch al schaarse IT-capaciteit van pensioenuitvoerders die later wellicht onnodig of inefficiënt blijkt als voor toekomstige UPO's heel andere keuzes worden gemaakt.

3. Kostentransparantie doorontwikkelen

De pensioenkoepels hebben het initiatief genomen voor de verdere uitwerking van de beoogde kostentransparantie en een verkenning hoe deelnemers meer inzicht kunnen krijgen in het effect van kosten op hun pensioenkapitaal. We zullen daarover in overleg blijven met SZW en AFM. Daarbij is het gezamenlijke doel om in december van dit jaar uitgewerkte kansrijke voorstellen gereed te hebben, die vervolgens door middel van deelnemersonderzoek getest kunnen worden.

Pensioenfondsen

De Pensioenfederatie heeft haar procesvoorstel aan u toegelicht en is hier inmiddels voortvarend mee aan de slag gegaan met een multidisciplinaire werkgroep met vertegenwoordigers van diverse pensioenfondsen en uitvoeringsorganisaties.

Communicatie afstemmen op deelnemers

In dit traject wordt onder andere verkend hoe deelnemers bij pensioenfondsen meer inzicht kan worden gegeven in hun aandeel in de kosten en het effect hiervan op hun pensioenkapitaal. Daarbij wordt ook onderzocht hoe deze informatie op een dusdanige manier aan deelnemers kan worden aangeboden en toegelicht dat de informatie niet alleen ten doel heeft verantwoording af te leggen, maar bij deelnemers ook leidt tot meer inzicht, besef en waardering rond kosten. Hierbij is gelaagde informatie een 'must' om zowel deelnemers tegemoet te komen die weinig interesse hebben in veel details als deelnemers die graag meer willen weten over de achtergrond, zoals hoe kosten doorwerken in hun pensioen, hoe en door wie hiervoor wordt betaald, welke dienstverlening zij hiervoor terugzien en welke afwegingen hierbij zijn gemaakt.

Ook wordt verkend via welke communicatiekanalen op een gelaagde manier en in samenhang meer inzicht gegeven kan worden in uitvoeringskosten. Naast het Uniform Pensioen Overzicht (UPO) gaat het dan bijvoorbeeld over informatie in de MijnOmgeving (persoonlijk of een overzicht op regelingsniveau), de publieke website en het jaarverslag. Ook binnen het UPO zijn varianten mogelijk. In dat kader is het waarschijnlijk dat UPO 2028 verder wordt aangepast en is het ook mogelijk dat de nadruk wordt gelegd op meer informatie in andere communicatiekanalen.

Kansrijke varianten onderzoeken onder deelnemers

Om te borgen dat de informatie en toelichting over uitvoeringskosten goed landt is een belangrijk onderdeel van dit traject een onderzoek onder deelnemers bij verschillende

pensioenfondsen. Dit onderzoek wordt begin 2027 uitgevoerd en hierbij zullen de varianten die we in december als kansrijk zien, middels concrete, realistische voorbeelden worden voorgelegd aan deelnemers.
Daarnaast wordt (nog dit jaar) voor de verschillende varianten onderzocht op welke manier systemen moeten worden aangepast om te komen tot tijdige en correcte informatie die een juist beeld geeft. Ook worden de verschillende varianten voor kosteninformatie / communicatiekanaal beoordeeld op aspecten als passend bij het (huidige) wettelijk kader, economische betekenis, consistentie, vergelijkbaarheid, implementatiekosten en risicobeheersing.

Met deze planning gaan we ervan uit dat het goed mogelijk is om -zo nodig en desgewenst- in 2027 voor te sorteren op verdere aanpassingen in de UPO-modellen voor 2028.

Verzekeraars
Het hiervoor beschreven procesvoorstel heeft met name betrekking op het vraagstuk hoe bij pensioenfondsen deelnemers meer inzicht in uitvoeringskosten kan worden gegeven. Het Verbond doorloopt een eigen traject, om te bekijken hoe de informatie die al gebruikt wordt in het kader van kostentransparantie kan worden geüpdatet. Er zal wel nauw overleg tussen het Verbond en de Pensioenfederatie plaatsvinden. Bij voorkeur blijft het Uniform Pensioen Overzicht ook op het onderdeel kostentransparantie zo uniform mogelijk voor verschillende uitvoerders en typen pensioenregelingen. Het uitgangspunt blijft dat mensen die meerdere regelingen bij verschillende uitvoerders hebben ook zo veel mogelijk vergelijkbare pensioenoverzichten krijgen en dat verschillen tussen typen uitvoerders en regelingen logisch en uitlegbaar zijn.

Huidige kostenverantwoording
Op dit moment leggen pensioenuitvoerders al verantwoording af over uitvoeringskosten via uniform vastgestelde kostenkengetallen die op de website worden geplaatst. Verzekeraars en premiepensioeninstellingen verstrekken deelnemers daarnaast via een apart kostenoverzicht (als onderdeel van Pensioen 1-2-3) meer informatie over de verschillende kosten die gemoeid zijn met de pensioenregeling. Pensioenfondsen leggen daarnaast in detail verantwoording af over uitvoeringskosten in hun jaarverslag. Deze verantwoording hoeft niet aangepast te worden. Dit traject is vooral bedoeld om aanvullend hierop meer transparant te zijn richting deelnemers, d.w.z. een andere doelgroep dan voor het jaarverslag.

4. Tot slot

Wij vertrouwen erop dat wij hiermee voldoende toelichting hebben gegeven en hopen op een positief advies van de AFM, zodat de modellen voor 2027 tijdig door de minister kunnen worden vastgesteld én we samen verder kunnen met doorontwikkeling van het onderdeel kostentransparantie naar de UPO-modellen van 2028 en andere communicatiekanalen.

Als er vragen zijn naar aanleiding van deze brief, dan horen wij het graag.

Hartelijke groet,

[redacted] [redacted]

[redacted]
Verbond van Verzekeraars

[redacted]
Pensioenfederatie